

Vraag 1

Op de markt voor levensmiddelen zijn twee bedrijven actief, Delruyt en Colhaize. Om potentiële klanten te overtuigen om voor hun winkel te kiezen, kunnen beide bedrijven voor twee strategieën opteren. Ofwel profileren ze zich met een goede service, ofwel door lage prijzen aan te rekenen. Onderstaande winstmatrix geeft de winst die beide bedrijven kunnen bereiken, afhankelijk van de door hen gekozen strategieën. Het eerste getal verwijst telkens naar de winst van Delruyt.

	Colhaize		
		Goede service	Lage prijs
	Delruyt		
	Goede service	(A,8)	(6,B)
	Lage prijs	(8,C)	(D,5)

Veronderstel dat er twee Nash evenwichten zijn, namelijk wanneer Colhaize en Delruyt elk voor een verschillende strategie kiezen. Welke uitspraak is dan juist?

- A. $A < 6$; $B < 8$; $C < 5$; $D < 8$
- B. $A < 8$; $B > 5$; $C < 8$; $D < 6$
- C. $A < 6$; $B < 5$; $C > 8$; $D < 8$
- D. $A < 8$; $B > 8$; $C > 5$; $D < 6$

(Lage prijs, Goede service) (8,C) moet een NE zijn, daarvoor moet gelden dat:

- Als Delruyt 'Lage prijs' speelt, moet Colhaize 'Goede service' spelen: $C > 5$.
- Als Colhaize 'Goede service' speelt, moet Delruyt 'Lage prijs' spelen: $A < 8$.

(Goede service, lage prijs) (6,B) moet een NE zijn, daarvoor moet gelden dat:

- Als Delruyt 'Goede service' speelt, moet Colhaize 'Lage prijs' spelen: $B > 5$.
- Als Colhaize 'Lage prijs' speelt, moet Delruyt 'Goede service' spelen: $D < 6$.

→ **ANTWOORD D**

Vraag 2

In een bepaalde markt geldt volgende vraag naar een product:

$$q^v = 180 - 3p$$

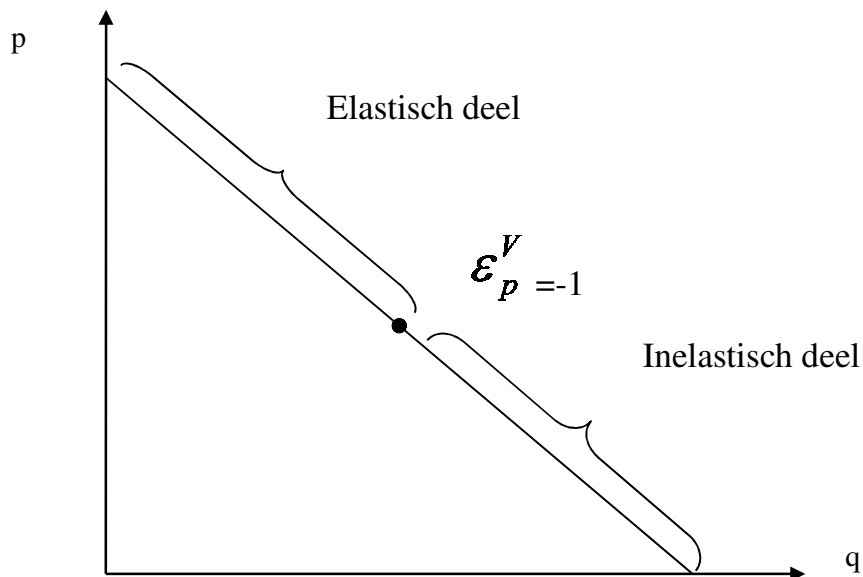
De markt bevindt zich momenteel in het evenwicht, hierdoor worden er 135 eenheden verkocht aan een prijs gelijk aan €15.

Hoeveel bedraagt de prijselasticiteit van de vraag in het evenwichtspunt en wat gebeurt er met de totale ontvangsten van de aanbieders als de evenwichtsprijs stijgt tot €16?

- A. De vraag is prijselastisch en de omzet zal verhogen.
 - B. De vraag is prijselastisch en de omzet zal verlagen.
 - C. De vraag is prijsinelastisch en de omzet zal verhogen.
 - D. De vraag is prijsinelastisch en de omzet zal verlagen.
-

$$|\epsilon_p^v| = \frac{\Delta q}{\Delta p} * \frac{p}{q} = \frac{-3}{+1} * \frac{15}{135} = -0.33 \Rightarrow |\epsilon_p^v| < 1 \Rightarrow \textit{inelastisch}$$

Teken een prijsstijging op het inelastisch deel van de vraagcurve.

→ ANTWOORD C

Vraag 3

Welke van onderstaande uitspraken is juist?

De productiemogelijkheidscurve van België schuift naar BINNEN als:

- A. België meer van het goed gaat maken waar ze relatief gezien slecht in is en minder van het goed waar ze relatief gezien beter in is.
- B. de werkloosheid in België stijgt.
- C. door toegenomen buitenlandse investeringen het kapitaal in België stijgt.
- D. steeds meer laaggeschoolden besluiten België te verlaten.

→ANTWOORD D

Bij antwoord A en B heb je een verschuiving van een punt naar binnen, dit duidt op een onderbenutting van de beschikbare capaciteit.

Bij antwoord C zal de productiemogelijkheidscurve naar buiten verschuiven.

Vraag 5

De inkomens- en (kruiselingse) prijselasticiteiten van Gin, Passoa en Tonic zijn de volgende:

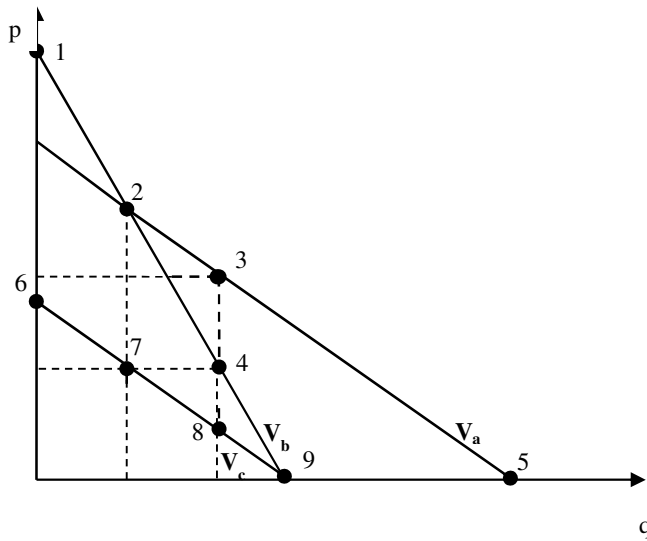
Markt voor	Inkomens- elasticiteit	(kruiselingse) prijselasticiteiten voor een verandering in de prijs van		
		Gin	Passoa	Tonic
Gin	1,15	-2,83	1,03	-1,65
Passoa	0,72	2,57	-3,54	0,96
Tonic	0,49	-0,84	0,32	-1,22

Welke van onderstaande uitspraken is juist, gegeven bovenstaande tabel?

- A. Gin is prijsgevoeliger dan Passoa.
- B. Passoa en Tonic zijn complementen.
- C. Als Tonic in prijs stijgt, zal men dit vooral vervangen door Passoa.
- D. Passoa is een luxegoed.

-
- A. FOUT: Prijselasticiteit Passoa = -3,54
 Prijselasticiteit Gin = - 2,83
 → Passoa is dus prijsgevoeliger dan Gin
 - B. FOUT: Kruiselingse prijselasticiteit tussen Passoa en Tonic is
 positief, het zijn dus substituten.
 - C. JUIST: Kruiselingse prijsel tss Passoa en Tonic = 0,96.
 Als prijs van tonic stijgt met 1%, stijgt de vraag naar
 Passoa met 0,96%
 - D. FOUT: Inkomenselasticiteit Passoa = 0,72 < 1, dus geen
 luxegoed.

Vraag 6

A. $|\epsilon_6^c| > |\epsilon_2^a| > |\epsilon_3^a| > |\epsilon_4^b|$

B. $|\epsilon_1^b| > |\epsilon_4^b| > |\epsilon_3^a| > |\epsilon_5^a|$

C. $|\epsilon_6^c| > |\epsilon_4^b| > |\epsilon_7^c| > |\epsilon_9^c|$

D. $|\epsilon_1^b| > |\epsilon_8^c| > |\epsilon_2^a| > |\epsilon_7^c|$

Beschouw bovenstaande grafiek met drie vraagrechten V_a , V_b en V_c . Met ϵ_y^x geven we de puntelasticiteit van de vraag weer in punt y op vraagrechte V_x . Welke uitspraak is juist?

Hoe vlakker de rechter, hoe groter de afgeleide dq/dp in absolute waarde.

$$|\epsilon_p^V| = \left| \frac{dq^V}{dp} \right| \cdot \frac{p}{q}$$

$$|\epsilon_b^1| = \infty \quad (\text{want } q = 0)$$

$$|\epsilon_c^6| = \infty \quad (\text{want } q = 0)$$

$$|\epsilon_c^9| = 0 \quad (\text{want } p = 0)$$

$$|\epsilon_a^5| = 0 \quad (\text{want } p = 0)$$

→ ANTWOORD A

Vraag 8

Op de markt voor rundvlees hebben we de volgende vraag- en aanbodfunctie.

De aanbodfunctie wordt beschreven door: $q^A = -35 + 5p$

De vraagfunctie wordt beschreven door: $q^V = 70 - 2p$

De Europese Unie wil dat de prijs die de producenten krijgen voor hun rundvlees 5 euro hoger ligt. Hiervoor gaat de overheid de producenten subsidiëren met een vast bedrag per geproduceerde eenheid.

Wat is de totale kostprijs voor de Europese Unie van deze subsidie?

A. 162,5

B. 235,71

C. 600

D. 1137,5

$$q^A = q^V$$

$$-35 + 5p = 70 - 2p$$

$$p_0^A = p_0^V = 15$$

$$q_0 = 40$$

Europese Unie wilt dat de producentenprijs 5 euro hoger ligt: $p_1^A = 20$.

Als $p_1^A = 20$, dan wordt $q_1^A = q_1^V = 65$.

$$q_1^V = 65 = 70 - 2p_1^V \rightarrow p_1^V = 2,5.$$

$$s = p_1^A - p_1^V = 20 - 2,5 = 17,5.$$

Kostprijs voor de EU van deze subsidie = $s * q = 17,5 * 65 = 1137,5$.

→ ANTWOORD D

Vraag 10

De wereld bestaat uit twee landen, België en China, waar slechts twee goederen worden geproduceerd, Senseo's en speelgoed. Volgende tabel geeft weer hoeveel van elk goed in elk land kan geproduceerd worden met 1 arbeidsuur.

Productie per arbeidsuur	België	China
Senseo's	1/8	1/4
Speelgoed	1/16	1/2

Welke van onderstaande uitspraken is juist? Als er specialisatie en internationale handel ontstaat dan:

- A. Zal China nooit voordeel kunnen halen uit de internationale handel, want China is productiever in beide goederen.
- B. Zal de ruilverhouding voor 1 Senseo liggen tussen een half stuk speelgoed en 2 stukken speelgoed.
- C. Zal de ruilverhouding exact gelijk zijn aan 1 senseo voor 1 stuk speelgoed.
- D. Zijn de opportuniteitskosten in beide landen gelijk.

Kost in manuur:

	België	China
Senseo	8	4
Speelgoed	16	2

De binnenlandse goederenprijsratio voor beide landen:

$$\begin{aligned} \text{België: } \frac{P_{\text{senseo}}}{P_{\text{speelgoed}}} &= \frac{8}{16} = \frac{1}{2} & \rightarrow & P_{\text{senseo}} = \frac{1}{2} P_{\text{speelgoed}} \\ \text{China: } \frac{P_{\text{senseo}}}{P_{\text{speelgoed}}} &= \frac{4}{2} = 2 & \rightarrow & P_{\text{senseo}} = 2 P_{\text{speelgoed}} \end{aligned}$$

De internationale goederenprijsratio moet dus tussen 1/2 en 2 liggen.

→ **ANTWOORD B**

Vraag 11

Beschouw onderstaande winstmatrix, waarbij het eerste getal telkens verwijst naar de winst van speler 1

Speler 1		Speler 2		
		Strategie A	Strategie B	Strategie C
	Strategie A	(8,6)	(7,5)	(9,2)
	Strategie B	(2,5)	(3,7)	(5,4)
	Strategie C	(4,10)	(2,8)	(6,9)

Welke van onderstaande uitspraken is juist?

- A. Speler 2 heeft een dominante strategie.
- B. Speler 1 heeft geen dominante strategie.
- C. Dit spel heeft precies één Nash-evenwicht.
- D. Dit spel heeft precies twee Nash-evenwichten.

Speler 1 heeft een dominante strategie, nl. Strategie A
Speler 2 heeft geen dominante strategie.

Gegeven dat speler 1 strategie A speelt, zal speler 2 altijd kiezen voor strategie A (want $6 > 5 > 2$).

In het unieke Nash-evenwicht spelen beide spelers dus strategie A.

→ANTWOORD C

Vraag 12

Veronderstel dat p_1/p_2 gelijk is aan 2 en dat de consument kiest voor een goederenbundel (q_1, q_2) waarbij de MSV $(= dq_2/dq_1) = -4$. Welke van onderstaande uitspraken is dan juist?

- A. Bovenstaande goederenbundel kan optimaal zijn voor de consument op voorwaarde dat de consument zijn budget volledig opgebruikt.
 - B. Hetgeen de consument wil betalen voor een extra eenheid van goed 1 is kleiner dan hetgeen de consument moet betalen voor een extra eenheid van goed 1.
 - C. In het diagram met q_2 op de verticale as en q_1 op de horizontale as is bij bovenstaande goederenbundel de raaklijn aan de indifferentiecurve vlakker dan de budgetrechte.
 - D. De consument kan zijn nut verhogen door enkele eenheden van goed 2 af te staan in ruil voor een extra eenheid van goed 1.
-

A. FOUT

In het optimum moet gelden: $|MSV| = P_1/P_2$

B. FOUT

$|MSV| > P_1/P_2 \rightarrow$ Voor een extra eenheid van goed 1 wil de consument meer betalen dan hij MOET betalen.

C. FOUT

$MSV \rightarrow$ helling van de raaklijn aan de indifferentiecurve

$P_1/P_2 \rightarrow$ helling van de budgetrechte

$\rightarrow |MSV| > P_1/P_2 \rightarrow$ raaklijn aan de indifferentiecurve is steiler.

D. JUIST

$|MSV| > P_1/P_2 \rightarrow$ Voor een extra eenheid van goed 1 wil de consument meer betalen dan hij MOET betalen.

$\rightarrow$ ANTWOORD D

Vraag 13

De markt van een bepaald goed wordt gekenmerkt door volgende vraag- en aanbodfunctie: $q^V = 110 - 2p$ en $q^A = -40 + 3p$.

Indien er op deze markt 20 eenheden geruild worden, dan kan dit te wijten zijn aan:

- Stelling I. het uitvaardigen van een minimumprijs van 45 euro.
Stelling II. het uitvaardigen van een maximumprijs van 20 euro.

Welke van onderstaande uitspraken is juist?

- A. Enkel stelling I is juist.
B. Enkel stelling II is juist.
C. Beide stellingen zijn juist.
D. Geen van beide stellingen is juist.
-

$$\begin{aligned}q^A &= q^V \\ -40 + 3p &= 110 - 2p \\ p &= 30 \\ q &= 50\end{aligned}$$

Stelling I: Minimumprijs = 45 → **JUIST**

$p_{\min} > p$: minimumprijs is geldig.

$$q^V = 110 - 2 * (45) = 20$$

Stelling II: Maximumprijs = 20 → **JUIST**

$p_{\max} < p$: maximumprijs is geldig

$$q^A = -40 + 3 * (20) = 20$$

Vraag 14

'Maar 1,20 euro voor kilo vlees'

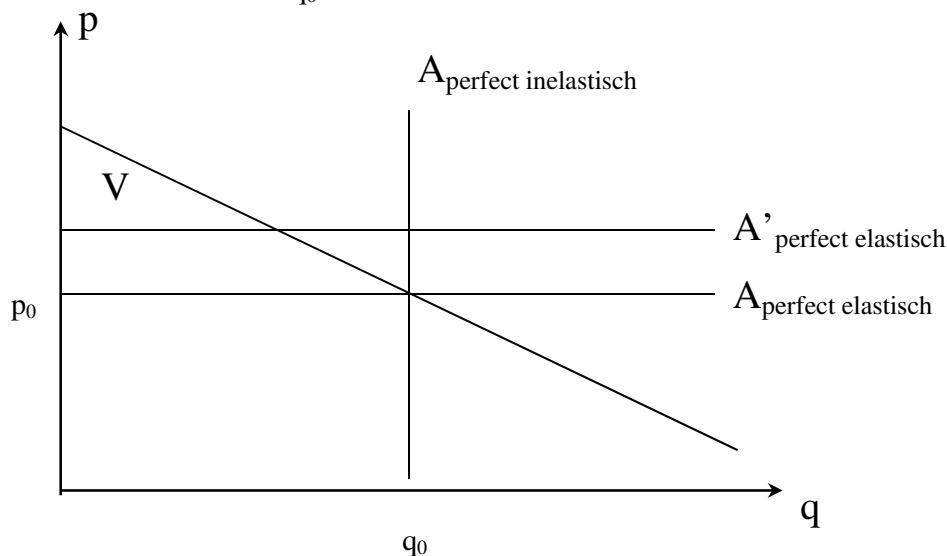
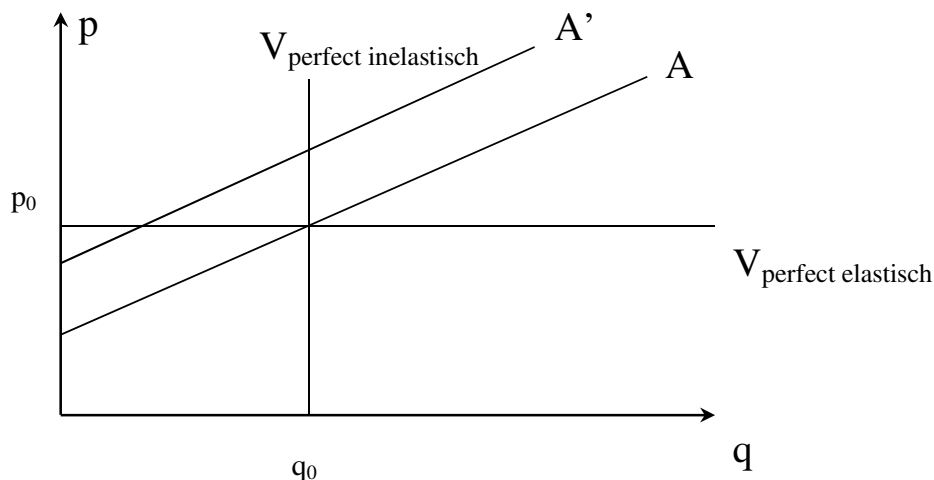
DS 9/10/2011

ARDOOIE - Geert Wallays (48) uit Ardoonie is varkenshouder én groentehandelaar. En laat dat nu net de twee sectoren zijn waar de jongste maanden de zwaarste klappen vallen. 'De voorbije vijf jaar stegen de kosten voor de varkensboer met een kwart. Niet alleen de prijs van het voeder ging stelselmatig omhoog, mede door de strengere milieunormen stijgen ook de andere productiekosten', getuigt Geert Wallays.

Het effect van deze stijgende productiekosten op de verhandelde hoeveelheid varkensvlees is groter naarmate in het oorspronkelijk evenwicht in absolute waarde:

- A. ϵ_p^A groot is en $|\epsilon_p^V|$ klein is;
- B. ϵ_p^A groot is en $|\epsilon_p^V|$ groot is;
- C. ϵ_p^A klein is en $|\epsilon_p^V|$ groot is;
- D. ϵ_p^A klein is en $|\epsilon_p^V|$ klein is;

→ ANTWOORD B

Vraag 15

Veronderstel dat de consument beschikt over een budget van 2200 euro en dat goed 2 drie keer zo duur is als goed 1. De voorkeursordening van de consument wordt weergegeven door volgende nutsfunctie: $U(q_1, q_2) = 5(q_1 - 2)^2(q_2)^3$. Bereken de prijs van goed 2 als je weet dat de consument in het optimum 4 eenheden vraagt van goed 2.

- A. $p_2 = 300$
 - B. $p_2 = 100$
 - C. $p_2 = 200$
 - D. Er zijn onvoldoende gegevens om de prijs van goed 2 te berekenen.
-

$$\text{VW}^e 1: \text{MSV} = - \frac{p_1}{p_2} \Rightarrow - \frac{\partial U / \partial q_1}{\partial U / \partial q_2} = - \frac{10 (q_1 - 2) (q_2)^3}{15 (q_1 - 2)^2 (q_2)^2} = - \frac{p_1}{p_2}$$

$$\frac{2q_2}{3 (q_1 - 2)} = \frac{p_1}{p_2} \Rightarrow \frac{8}{(3q_1 - 6)} = \frac{1}{3} \Rightarrow q_1 = 10$$

$$\text{VW}^e 2: \quad y = p_1 q_1 + p_2 q_2$$

$$y = 10p_1 + (3p_1) \cdot 4 = 2200$$

$$p_1 = 100 \rightarrow p_2 = 300$$

→ ANTWOORD A